

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.7. Licet verum sit multum referre bonitatem Sacerdotis, vt Deus petitis nostris efficaciter annuat, tamen eius tantum attendamus dignitatem, cuius intuitu illam honoremus, & optatum nobis ex eius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

bus suis semper comitem habebat Sacerdotem, quo sequestro suas Deo preces & supplicationes offerebat: unde instanter deprecabatur Sacerdotem Abiathar ne ab illo discederet, nec timeret, cum etenim ut propriam vitam tueretur. *Mans mecum, si quis quaesierit animam meam, quare? Et animam suam, mecum que servaberis.* Et si quando negotium aliquod Deo committente, aut preces illi offerre optaret ex audiendas, nihil nisi medio Sacerdote peragebat. Unde die quodam impos consilij, & meste consternatus quid retu ageret saeva nimis Saulis actatus perfectione, ut huic subveniret, eundem adiecit Sacerdotem Abiathar, iussitque ut Sacerdotalibus vestibus indueretur. *Applica Ephod* Ephod teste D. Hieron. & Aug. vestis erat propria Sacerdoti quam habebat Dominum aditurus, cuius Maiestatem referebat Arce propitiatorium, & quantum sapio quoddam erat superpellicium, quo Sacerdotes utuntur ad altare accessuri: Sacerdos se stantebat coram arca, ut ex contextu probat Cardiana. Caieta. quae referebat velut presentem Dei Maiestatem, & David a tergo quasi sub umbra latens Sacerdotis, cui ea suggererat quae Sacerdos Deo proponebat: David itaque preces componebat per Sacerdotem Deo proponendas. Tunc ergo Rex sanctissime, cum spiritu & sapientia Sacerdotem longe si peres, tunc inquam Sacerdoti tuas proponis orationes, & ipse med ante non tu ipse illas Deo defers exaudiendas? Quia licet David talis esset, qualis omnes novimus, sibi tamen persuadet orationem suam Deo fore gratiorem per manus illius cui ex officio conpetebat, se Sacerdotis vota fidelium Deo representare: consuetque expedit ut ipse se Deo facie ad faciem non offerat, sed sequestro Sacerdote a cuius tergo ipse consistebat.

1. Reg. 22. 23.

1. Reg. 23. 20. Ep. 128. ad Fabiola Lib. 99. in Ind. 9. 41. In c. 23. 1. Reg.

XVII. Ita Deus Iosue praecipit. Num. 27. 21. Hom. 5. 10. Vide Dominum.

XVIII. Sed multo magis in legem nova.

testatem? Claves caeli tradidit manibus eorum, dicens: *Quorum retinueritis peccata remittuntur illis, & quorum retinueritis retenta sunt.* Deinde si praecellentiam attestamus sacrificij quod nobis offerunt Sacerdotes, quam habent comparationem vetera illa omnia, quae cumque obtulerunt Patriarchae, Abel, Noe, Abraham, Isaac, Iacob nec non quaecumque lex scripta constituit innumerabilia? Ea est differentia, quam inter creaturam Deumque conspiciamus: cum illi non nisi retentas obtulerint creaturas: hi vero ipsum Dei filium: unde horum sacrificium tam est meritum, ut non possit non esse aeterno Patri iustitiae gratissimum.

Unde collige nullum calamitibus tuis levandis opportunius esse remedium, & quo Deum strictius obliges, ut tuis concedat benignitas postulationibus, quam si ad ipsum melio Sacerdote confuseris: rogo illum, ut pro te Missae sacrificium offerat, quo ad Altare accedente, a tergo illius te sistito, & per manus eius ac linguarum offerro sacrificium, quod de proprio supplicacione: hic namque mos in Ecclesia inolevit, ut orante in Missa Sacerdote, vel alij occasione, in quibus adest populus, omnes a tergo stent Sacerdotis: ita ut illo medio certo nobis fidem possimus optatum petitionibus nostris responsum: etenim ex ipsa suprema dignitate qua legitur gratia Sacerdotes excellunt, secundum dignissimam sacrificij venerationem, quasi divina potentestate, qua Deum inclinet ut benignum orationibus per ipsos oblati passet audiam.

§. 7. Licet verum sit multum referre bonitatem, ut Deus petitis nostris efficaciter annuat, tamen eius tantum attendamus dignitatem, cuius intuitu illum honoremus, & optatum nobis ex eius sacrificio speremus exitum.

N Olnit Deus auctoritatem ac dignitatem Sacerdotij, adstringere eiusdem bonitatis: eo namque non leues orientur confusiones gravioraque incommoda: ut enim nescimus quis bonus sit aut malus, nec similes scitemus quisnam legitimus esset Sacerdos offerendo Missae sacrificio condignus: sed eam auctoritatem tantum alligavit, quam illis concessit consecrandi & offerendi divinum hoc sacrificium.

fictum. Precepit Deus Moysi vt vestes componat ornatiores summo Sacerdoti, vt ex illis omnibus dignitas eius innoscat & auctoritas, potissimum auream lamicam effingat cateuulis quibusdam aureis ab humeris in pectus dependentem, cui inscribitur: *Doctrina est veritas*. q. d. a Sacerdote petenda est doctrina & veritas: non ergo conueniret vt in hac lamina adiugetetur: *Bonitas*, quandoquidem iustum sit vt pectus sacerdotis vas sit sancta is & virtutis: Nequaquam nec enim patitur, vt dignitas sacerdotis boni aut sacerdotis alligetur & virtuti, sed auctoritati quam à Deo habet consecrandi & offerendi gratissimum illi sacrificium.

Luce 3. 8. I. Figura eius est lamina formi Sacerdotis.

Iud 14. III. Allegoria de velle Sacerdotis.

Luce 21. 19. IV. Confir- mator ex visione S. Theresie.

Luce 38. Iudicium Dei.

Mirabile de Sanchone narrat Spinus S. historiam, & postquam de fano mellis quem eduxit de leone discreto: nec enim illam de corde illius, sed de ore extraxit, quem in a lo apes efformauerant, vt eum ipse tollerent, vnde manum illi iniecit fauicem que lupis. Apes, diuina inquam personarum diuina sua virtute fauicem efformant dulcissimum SS. Sacramenti: cum enim sit opus ad extra, secundum Theologos, est opus totius SS. Trinitatis commune: quamuis enim Christus hoc instruerit, hoc tamen virtute egit diuina, quæ tribus diuinis personis est communis. Nō requiritur vt ex corde prodeat sacerdotis fauicem hic celestis: id est vt dignitas qua viget sacerdos ad consecrandum, sit alligata bonitati, per eam significatur: hæc enim oculis nostris est occulta non minus quam cor, sed de ore leonis, iudicium de verbis quibus illic Christus auctoritatem tradidit a tam sublime mysterium. *Hoc facite in meam commemorationem*. De verbis istis repetitis in ore Leonis Christi, colligitur dignitas qua pollet ex auctoritate tradentis hanc illa: hæc nobis consideranda venit, vt illos veneremur, nec tantum sic imitandum est bonitati.

Stupenda legitur in vita stupende Virginis Mariæ S. Theresie de Iesu viso, quam referi. Nocte qua iam media dum eam Dominus lenimentis velle recreare celestibus: *Rapta sum*, inquit: *in spiritu etiam quasi resuraxam me esse extra corpus*. *Et videro SS. Christi humanitatem gloria ac maiestate tanta radi meum, quonia nunquam videram*. Representabatur autem mihi clara quadam ut adur. et li notata stui in pectore. Viri, nec hoc vale: em explicare quomodo sit &c. Ita hæc ablopta & suspensa. Virgo hæc SS. vt multis diebus hanc intellectui suo presentem contemplaret summam Christi Domini maiestatem. Hæc visio, meo iudicio, inquit, fuit omnium quibus me Dominus dignatus est consolari, præstantissima. Postmodum ad Sacerdotem Synaxim clare conspexi duos daemones figura terribilissimos quorum corona velut duo anuli ferretur gurgur complectebantur miseri Sacerdotis, vidique Dominum meum prædicta fulgorem maiestate eius manibus inferum in hostia quam mihi fumendam exporgebat, vt patenter innotesceret manus esse Dei ostensurus, vnde intellexi animam illam peccato mortali obnoxiam. Quid est, Domine mi figuram vestram adeo formosam, videre inter figuras adeo execrandas? Daemones velut timore percellantur coram Domino, supram meditates, sed hæc eis non permittit. Virgini autem hæc SS. visione hæc suspensa: atque ex eo quod Dominus velle, vt ipsa malum huius animæ consideraret, Dominus dixit vt pro illo intercederet, & aduerteret ex singulari Dei prouidentia hæc ita euentit, vt dignitatem intelligeret Sacerdotis, cuius virtutem haberent veritas Sacerdotis ad tanti sacrificij consecrationem, quodque tale operetur mysterium, quantumvis peruersus & diabolicus sit Sacerdos: nam licet peccator sit quod peior fieri non potest, auctoritas tamen qua diuinum hoc administrat mysterium, bona est, & similiter Missa quam celebrat.

paucum nimis quid accidit Anchoritæ V. pessimo, qui ad iuenera defera secedens quod Exem- tidianis reiciebatur Angelorum visionibus, ac plurim- caelestibus consola iombus, cui de ostio in ostium Sacerdos S. deferebat Communionem. Adijt enim vit quidam atque q. ratione Communionem recipi de manu Sacerdotis illius concubinarij & omnium peccatorum abyssi? Quo intellectu secessit, & reuertentem cum SS. Hostia Sacerdotem repulit, ac de manibus illius eam sumere recusauit. Subito rapitur in extasim auditque querulam vocem sibi dicentem: *Tulerunt homines iudicium Dei*. q. d. Pessimum scelus: iudicare etenim Sacerdotes Deo resecuatur, & hoc sibi homines vsurparunt. Dicitum hoc minime intellexit & adhuc impos sui rotus extaticus sibi corripuit aridissima: leprosum notat accedentem foetidissima conspersum lepra: confert hic funem ex serico auroque contextum formosissimo, nec non hydriam auream operibus elaboratam insignitibus, de fonte lucidissimam haurit aquam, omni illius apponit, inuitat: bibe. Iam sitim aqua extincturo accurrit alius, eumque cohibet: quid hoc, an aquam bibes manu tibi propinatam adeo immundi ac leprosi? O Domine mi, respice.

C c 2.

ponet, nisi. I refert: ipse namque aquam minime tangit, nec lepra eius illa attingit, aut forditus inquinat. Hic igitur est qui tibi S. deferbat sacramentum, qui licet, vt leprosus, non tamen inicit hoc mysterium, aut inquinat: malitia etenim Sacerdotis virtutem non evertit Sacramentorum, quibus velut aureis hydrijs aqua hauritur diuinae gratiae de fonte purissimo Christo, eiusque redemptione.

¶ 23 Hinc facile colligo solutionem illius difficultatis, vtum tanti referat virtus motumque integritas Sacerdotis, quo Mille sacrificium nobis proficit, vt maioris meriti sit Milla boni quam peruersi Sacerdotis. Et quamvis verum sentiam, difficultatem esse posse si dicamus quod sic, & vilior sit propter rationes inferius dicendas: verum si commode has intelligamus, ex illis constabit, non ita inhaerendum eius sanctitati, vt dignitas Sacerdotij, quo nobis persuadeamus non inferioris esse valoris Millam peruersi quam boni Sacerdotis. Fateor equidem quod si spectemus

3. p. q. 81. n. 6. 1. p. Theol. 2. 4.

1. q. 1. cap. ipsi Sacerdotes.

quod ait D. Tho. D. Bonau. D. Albert. Mag. quonimo & idem videtur sentire Alexander de Ales, fundamentum aliquid inuenimus quo dicamus Millam Sacerdotis virtutibus meritisque insigni efficaciorum esse quam peccatoris, sed loquuntur eo sensu quem explicabimus: negari enim non potest, quin vim adferat illud ex iure. Quia Sacerdotes digniores sunt, tanto pro necessitatibus, pro quibus clamant exaudiuntur: quod testimonium producit D. Tho. & quamvis ita sit vt in Sacramentis malitia ministri non possit illis virtutem auferre quam habent ad producendos proprios sibi effectus: atamen diuinum hoc Sacramentum, quia rationem habet sacrificij, aliam habet particularem: nam aliquo modo requirit in illud offerente particularem aliquam bonitatem, ob quam Deo sit acceptabile etiam ex parte sacrificantis vel offerentis. Cum enim oblatio Deo Domino sit dedicata per Sacerdotis ministerium, absque dubio illa grauior est quae fit ab eo qui diuinam placet Martitari, quam ab eo qui displicet.

VII. Pars asserctiua probatur. Insuper & nobis familiare est, vt donum aliquod libentius acceptemus quando nobis ab amico defertur integritate, quam ab eo qui talis non est, vel etiam nobis inimico. Hoc habes frequenter in ore: libenter hoc accipio ob eius qui mihi hoc defert, gratiam: nam & hoc in Milla dicimus: *Accepta habere dignaris sicut accepta habere dignatus es munera parui tui iusti Abel &c.* Si illa legitur sacrificia quae non ita ac hoc, Deo placuerunt, quia ipsam illa quae ad valorem inferioris excedit, hic enim inferioris est: gratia tamen fuerit: vt pote ministerio Abel & Melchisedech oblata, quos sibi habebat amicitiosos: qui negabit quin caeleste hoc sacrificium acceptus Deo futurum sit, si Sacerdos iustus, sanctus & pius hoc Deo consecrari, quam si, qui talis non est, idem offerret. Sed haec omnia ex parte intelligentia sunt offerentis, & ideo dicimus vt exponamus quantum referat bonitas Sacerdotis.

Præterea si sacrificij spe deamus essentiam, quæ tantum esse valoris sacrificium mali ac boni Sacerdotis, & Millam tam bonam esse illam quæ huius: vt enim sacrificium hoc non offert in quantum persona est particularis & propria, sed in quantum refert personam Christi & Ecclesie, parum aut nihil illi adhaeret ex eius malitia, quantum ad valorem essentialem sacrificij quod offert, vt idcirco valorem non habeat, quem in se continet in futurum: & quantum ad hoc philosophandum est eodem modo de reliquis Sacramentis: nam ita non melior est baptisimus collatus à ministro iusto, quam ab iniustissimo tantum affect commodi huius baptismus, licet sit haereticus, si in eo præsentat facere quod facit Ecclesia Catholica, ac illius: & confessio excepta à Confessario in peccato mortali, & absolutio ab illa data, non minoretem producit in confidentiam, quam si illam à sanctissimo Ecclesie Sacerdote reciperet, quod etiam de excois intellige Sacramentis: quia actus illos iurisdictionis non exercet Sacerdos in quantum propria persona, vel in quantum Petrus, Ioannes, Franciscus, sed in quantum in illa persona refert Christi & Ecclesie, cum nihil agglutinetur ex solidibus peccatorum eius: vnde eandem in vno argue in altero habet virtutem, cum in vtroque aequaliter declaratur dignitas personae Christi: eodem modo Sacerdos diuinum hoc offerens Deo sacrificium, non illud offert vt persona particularis sed quasi personam representans Christi & Ecclesie, & ita quantum ad valorem essentialem Sacramenti, aequaliter proficit oblatum à bona Sa. eodote, ac peccatore.

Similitudinem valde congruam profert in medium ad huius expositionem D. Gregor. Naz. Or. 2. zian. de sigillo. Dicit licet sigillum ex auro autem L. C. summa indultia insignitum, aliud autem chalybeum binum isdem auro eademque arte ac ingenio elaboratum: signas eum vno, & cum altero, si si hanc vtriusque attenderis, vidobis vtique de hanc æque exprimere, tam chalybeum quam aurum.

anteum: cum enim vnusque ex insculpta signet imagine quam refert, & non ex materia de qua formatum est, cum ipsa eadem sit in vitroque, ardo aequaliter figuram expriment & obliuabit. Idem in Sacerdotibus Ecclesie perpende: sunt in illa Sacerdotes pij, iusti, perfecta caritate vere aucti: & esse potest vt propter nostram miseriam alij sint peccatores, & sicut chalybis obduratio: omnes consecram: omnesque offerunt Deo Missæ sacrificium ob dignitate Sacerdotij qua fulgent: cumque hæc æqualis sit in omnibus, manifestum est fructum tutum æqualem & utilitatem sacrificij in veroque quantum ad valorem eorum essentialem.

IX. Certum est si elemosynam erogaueris pet manum serui tui: quantumuis malus sit, qua nihil fructui detrahit elemosynæ quam largiris, nec meritum eius tollit: ministri peruersitas, cuius ministerio illam pauperi distribuis. Idem sit ergo de proposito argumento iudicium. Vt ministri Dei nos omnes Sacerdotes Deo Patri offerimus Sacrosanctum Missæ sacrificium, & non sicut personæ singulares: vnde malitia qua vt tales infirmum detrahare non potest valori essentiali sacrificij: tanti etenim valoris tamque bona erit Missa nequissimi Sacerdotis ac iustissimi. Vnde sicut accidentale est sigillo quod aureum sit vel æreum, ita & dispositio particularis Sacerdotis, in quantum persona singularis accidentalis est merito sacrificij: quocirca attenda licet particulari dispositione meliores sint iustasiones quam peruersi, & maioris meriti illius qui digniori accedit præparatione: hoc enim indicant D. Thom. D. Bonauent. & Albert. Mag. Porro cum sacrificium non offerat iuxta dispositionem quam habet personæ particularis, sed secundum eam quæ in ipso est ex dignitate Sacerdotij, idcirco quantumuis sit illa dispositio conuenientior & perfectior, maior tamen non erit valor meritumque essentiali sacrificij.

§. 8. Licet quia Sacerdotes homines sunt quos Christus ad Missæ sacrificium offerendum eligit, posset nonnullum in reliquis pronocere contemptum, quia eiusdem sum omnes nature: vt illos tamen alij venerentur, dignitatem illis contulit Sacerdotij.

24 **I**N magno semper honore habuit Christus ministros suos, vultque eos ab omnibus singulari coli veneratione: ad hoc Redemptor

nostræ auctoritatem contulit, quam potuit maximam Ecclesie suæ ministris, licet etiam infirmis, vt in eis ministros eius honorarent & eminentiori veneratione ministros quos ad altioris extulit dignitatis gradum, nimirum Sacerdotes. Ingressus Christus patriam suam Nazareth, & continuo Synagogam ingressus: erat hic locus ad quem Iudei confluxerant, de ceremonijs & obseruatione legis acturi. sicut apud nos habetur Ecclesia ad quæ conueniunt Christiani: nam licet inter illos vnicum tantum esset templum nempe in Hierusalem, vbi celebrabatur festiuitas Agni Paschalis: tamen in singulis Prouincijs Ciuitatibus, & populis erectæ erant Synagogæ ad quas confluxerant, sicut nos modo in Ecclesia pro Diuinit conuenimus officijs. Ingressus est igitur statim Christus Synagogam, & librum Prophetarum sibi dari poposcit, nominatum lib. Isaie qui forte illi contigit, cepit in eo legere officio fungens Lectoris & Subdiaconi, vt hæc officia dum ea ipse exerceret, amplifcet, eosque qui tali munere in Ecclesia essent ministraturi: quo declaret, quod si tanti faceret eius infimos ministros vt ostenderet quæti suos deberent æstimare, quanto plus deberent æstimare superiores ac supremos, scilicet Sacerdotes. Et postquam legerat, concionem suam vt Prædicator inchoauit sumpto themate ex S. Scriptura, loco nimirum illo mystico Isaie in quo implet interprete Propheta literaliter de ipso loquitur: Spiritus Domini super me, *Isa. 61. 1.* eo quod vinceret me *Ec.* Nos igitur honorem docuit & cultum, quo par est vt Sacerdotes, reliquosque Dei ministros veneremus.

Domine si hoc intendas non videtur rationi conuenire, vt sublimi adeo ministerio designes Obiectio homines: nam eo ipso quo tales sunt, illos carere hori habebunt, vt eiusdem terræ, naturæ ac patriæ mines ad conortes, & hoc ipsum illos ad contemptum hoc elicit: excitabit, & indignum quid est tanta dignitate, gantur. quanta colitur Sacerdotium, vt ab hominibus *Matt. 23.* vilipendatur: experientiam o Domine sume ex teipso, nam eo ipso quod Nazarenus esses, non obstante quod hæc munia obires Prædicationis ac Magistri cum tantam præstaret auctoritatem, nihilominus te vt compatiotum exproferunt, vnde & illos audiuimus interrogantes: Nonne hic est filius fabri? vnde hinc hinc omnia? vbi nam stetit, quis eum videram Magister docuit? Patri suo fabro lignario comes adhaesit & adiutor. Quinimo Domine tu hoc ipsum confirmasti, quando iustis mortore percut

Luc. 4.
I.
Christus
suo ex-
plo nos
docet eius
ministros
honorate.

II.
Obiectio
cur ho-
mines ad
mines ad
hoc elicit
gantur.
Matt. 23.
ex 33.
non obstante
Prædica-
tionis ac
aucto-
ritatem,
te vt com-
paterum
interrogan-
tes: Nonne
hic est
magister
docuit?
Magis-
ter docuit?
Patri suo
adhaesit
Quinimo
hoc ipsum
confirmasti,
mortore per-
cut